

Управління культури, туризму і курортів
Хмельницької облдержадміністрації

Хмельницька обласна універсальна
наукова бібліотека ім. М. Островського

Серія
«Видатні особистості
Хмельниччини»

**Лауреати Національної премії України імені
Тараса Шевченка: Хмельницька область**

(До 50-річчя з часу заснування премії)

Хмельницький
2010

ББК 91.28

Л 28

Лауреати Національної премії України імені Тараса Шевченка: Хмельницька область: до 50-річчя з часу заснування премії: біобліогр. вид. / Упр. культури, туризму і курортів Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського. – Хмельницький, 2010. – 64 с. – (Сер. «Видатні особистості Хмельниччини»)

Друкується за рішенням Науково-редакційної ради Хмельницької ОУНБ ім. М. Островського, від 25.08.2010 р., протокол № 12.

Укладач: *О.М. Шеїн*

Рецензент: *В.В. Маковська*

Відповідальна за випуск: *Синиця Н.М.*

©Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського

Передмова

Національна премія України імені Тараса Шевченка (Шевченківська премія) — найвища відзнака за твори літератури та мистецтва в Україні, заснована 20 травня 1961 року Постановою Ради Міністрів УРСР як Республіканська премія імені Тараса Шевченка.

З 23 квітня 1969 року Республіканська премія отримала назву «Державна Премія УРСР імені Тараса Шевченка».

22 червня 2000 року згідно з Указом Президента України № 808/2000 найвища нагорода в Україні в галузі культури набула нового статусу: «Національна премія України імені Тараса Шевченка».

У виданні подано короткі відомості про історію нагороди, описи Диплома та Почесного знака лауреата, Положення про премію. Персоналії Лауреатів та їхні праці подаються в алфавітній послідовності, матеріали про них – у логічній. Для зручності користування подається покажчик персоналій.

Бібліографічний опис та скорочення слів здійснені відповідно до державного стандарту України – ДТСУ ГОСТ 7.1 : 2006.

Відбір матеріалів завершено в серпні 2010 року.

*Хмельницька обласна універсальна
наукова бібліотека імені Миколи Островського*

*вул. Театральна, 28,
29000, м. Хмельницький.*

E-mail: library@ounb.km.ua

Контактні телефони: 65-80-84, 79-47-31

Положення про премію

Присудження Національної премії провадиться Указом Президента України щорічно. П'ять Національних премій встановлено з таких номінацій:

- художня література (поезія, проза, драматургія, переклади);
- документальна і науково-критична література (естетика, літературознавство, мистецтвознавство, есеїстика, критика, мемуаристика, бібліографія, публіцистика, журналістика);
- образотворче мистецтво (живопис, графіка, скульптура, монументальне мистецтво, народне мистецтво);
- сценічне та екранне мистецтво (театральні та телевізійні вистави, режисерські, сценографічні, акторські роботи, оперні арії, документальні кіно- і телефільми, анімація).

Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка проводить розгляд творів та робіт у три конкурсні тури:

- перший тур – попередній відбір творів і робіт та допущення їх до другого туру конкурсу шляхом обговорення та відкритого голосування;
- другий тур – допущення творів і робіт до третього туру конкурсу шляхом таємного голосування: публікація в газеті «Урядовий кур'єр» списку авторів, допущених до третього туру; аналіз матеріалів преси, відгуків та пропозицій, підготовка в разі необхідності експертних висновків;

- третій тур – підсумкове обговорення творів і робіт, прийняття шляхом таємного голосування рішення щодо кандидатур на присудження Національної премії і подання його до Комісії державних нагород та геральдики для підготовки висновків про присудження Національної премії і внесення на розгляд Президентіві України відповідних пропозицій.

Твори і роботи, які у конкурсному відборі дійшли до третього туру, можуть висуватися повторно, але не більше двох разів. Комітет приймає твори та роботи за здобуття Національної премії наступного року з 1 серпня до 1 листопада поточного року. Колектив авторів твору, висунутий на здобуття Національної премії, не може становити більше ніж три особи, а колектив виконавців – більше ніж п'ять учасників. Не допускається включення до колективу претендентів осіб, які виконували адміністративні, організаторські чи консультативні функції. Національна премія присуджується авторові чи виконавцеві один раз за життя.

Диплом та Почесний знак лауреата

Особам, удостоєним Національної премії, присвоюється звання лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка і вручаються Диплом та Почесний знак лауреата. Диплом лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка являє собою папку темно-синього кольору, на лицьовому боці якої вміщено зображення малого Державного

Герба України та розташовано напис «Диплом лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка». По периметру папка облямована лиштвою з тисненим зображенням лаврового листа. Почесний знак лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка виготовляється з жовтого металу і має форму круглої медалі з барельєфним зображенням Тараса Шевченка (автопортрет у молодому віці), обрамленим подвійними пружками і просічним вінком рослинного орнаменту. Медаль за допомогою кільця з вушком з'єднується з фігурною колодкою у формі банта, обтягнутою стрічкою синього і жовтого кольорів. У центрі колодки розміщено зображення Знака Княжої Держави Володимира Великого на тлі зображень гілок калини та пензля і пера.

**Лауреати Національної премії України
імені Т.Шевченка:
Хмельницька область**

Бажан Микола Платонович

(26.09.1904, м. Кам'янець-Подільський – 23.11.1983, м. Київ) – поет, критик, перекладач, публіцист, державний і громадський діяч, академік АН УРСР, Герой Соціалістичної праці (1974), лауреат Ленінської премії (1982).

Юнацькі роки пройшли в Умані. Батько його, Платон Артемович Бажан, був військовим топографом, за неперевереними чутками – генеральського рангу.

Після закінчення Уманського кооперативного технікуму їде до Києва вчитися в Кооперативному інституті, а потім в Інституті зовнішніх зносин. Перші його вірші «Рура-Марш» та «Аеро-марш» були надруковані 1923 року в газеті «Більшовик». А перша збірка творів М. Бажана під назвою «17-й патруль» видана в 1926 році. В наступні роки були опубліковані книжки віршів та поем «Різьблена тінь», «Будівлі», «Дорога», «Поезії», «П'ять поезій», «Безсмертя», «Батьки й сини», «Ямби». У роки Великої Вітчизняної війни М. Бажан на фронті редагує газету для партизанів і населення тимчасово окупованих областей «За Радянську Україну». Серед поезій Миколи Бажана воєнного часу найбільшу популярність здобув вірш «Клятва». А найвизначнішим твором поета періоду війни є поема «Данило Галицький» (1942). У 1943 році М. Бажан брав участь у битві за Волгу. У циклі віршів створив величний образ захисників Сталінграда («Сталінградський зошит»). У 1943-1948 рр. він працював

заступником Голови Ради Міністрів УРСР. Був головою Спілки письменників України (1953-1959), головним редактором УРЕ (1958-1983). Після війни М. Бажан часто перебував за кордоном. У 1956 році Микола Платонович публікує цикл творів під назвою «Міцкевич в Одесі».

Державну премію УРСР імені Тараса Шевченка отримав у 1965 році за поему «Політ крізь бурю».

Твори

1. **Твори:** у 4-х т. – К.: Дніпро
Т.1. – 1984. – 637 с.
Т.2. – 1985. – 582 с.
Т.3. – 1985. – 455 с.
Т.4. – 1985. – 374 с.
2. **Вибрані твори:** у 2-х томах. – К.: Укр. енцикл.
Т.1.: Вірші та поеми. – 2003. – 606 с.
Т.2.: Переклади. – 2004. – 606 с.
3. **Карби.** – М., 1979. – 94 с.
4. **Політ крізь бурю.** – К., 2002. – 606 с.
5. **Пролог до спогадів** // Книга про матір. – К., 2003. – С. 6
6. **Слово, вимовлене серцем** // Рад.Україна. – 1982. – 23 квіт.
7. **Стихи и поэмы.** – М.: Гослитиздат, 1957. – 278 с.
8. **Чотири оповідання про надію.** – К.: Рад. письменник, 1967. – 67 с.:іл.

Про нього

1. *Про увічнення пам'яті М.П.Бажана та забезпечення його сім'ї*: постанова Президії Верховної Ради УРСР і Ради Міністрів УРСР від 4 січ. 1984 р. // Зібрання постанов уряду УРСР. – 1984. - №1. – С.19.

2. *Адельгейм Є.Г.* Микола Бажан. – К.: Дніпро, 1974. – 250 с.

3. *Бажан Микола Платонович* // Вчені України / склав С.К. Гуменюк, 1988. – С.3-4.

4. *Бажан Микола Платонович* // Мистецтво України. – К., 1997. – С.33.

5. *Дробот П.М.* Вивчення творчості Миколи Бажана П.М. Дробот, П.О. Сердюк. – К.: Рад. шк., 1986. – 119 с.

6. *Костенко Н.* Життя як діяння // Слово Просвіти. – 2004. – 20 жовт. – С.14.

7. *Костенко Н.В.* Поетика Миколи Бажана / Н.В. Костенко. – К., 1978.– 220 с.

8. *Микола Бажан* // Лавріненко Ю.А. Розстріляне відродження. – К., 2001. – С.268-306.

Басистюк Ольга Іванівна

(19.08.1950, с. Поляни Волочиського району) – українська співачка (ліричне сопрано), народна артистка УРСР (1985), Герой України (2010). Вихованка Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка (1968-1974 роки: клас педагога Л.Жилкіної). Блискуче закінчивши її у 1975 р., стала всесвітньо відомою після перемоги на 7-му Міжнародному конкурсі вокалістів у м. Ріо-де-Жанейро, на якому була удостоєна першої премії. Крім того, вона стала володаркою «Гран Прі» – золотої медалі імені Е. Віла Лобоса за виконання його «Бразильської Бахіани №5». У цьому ж 1975 році на Міжнародному конкурсі вокалістів, що проходив у місті Плевен (Болгарія) О.Басистюк удостоєна золотої медалі імені К. Попової та 1-ої премії. З 1975 по червень 1981 року – солістка Львівської філармонії. З середини 1981 року – солістка будинку камерної та органної музики, що у м. Київ. У 1978 році здобула золоту медаль на Міжнародному конкурсі грампластинок в Братиславі, який організувала ЮНЕСКО. У 1985 році О.Басистюк була удостоєна звання Народної артистки УРСР. У 1992 році отримала нагороду міжнародної фундації М.Дем'янова. В репертуарі О.Басистюк – більш як триста творів композиторів світового рівня. Всі вони зібрані у 15-ти сольних програмах співачки. Вона виступає з симфонічним та камерним оркестрами, піаністами й органістами. Є однією з провідних представниць камерно-академічного вокалу України. Володіє прозорим, світлого тембру ліричним сопрано. Має широкий діапазон виконання:

від класиків – романтиків, імпресіоністів, веристів – до інтерпретацій національного фольклору.

Державну премію УРСР імені Тараса Шевченка отримала у 1987 році за концертні програми останніх років.

Про неї

1. Про присудження Державних премій УРСР імені Тараса Шевченка в галузі літератури, журналістики, мистецтва і архітектури 1987 року: постанова ЦК Компартії України і Ради Міністрів УРСР // Рад. Україна. – 1987. – 8 берез.

Із змісту: Присудити Державну премію УРСР імені Т.Шевченка Басистюк О.І.

2. Орден князя Ярослава Мудрого [вручено 24 серп. 1995 р. Ользі Басистюк] // Україна. – 1996. – №2-3. – С.21.

3. Басистюк Ольга Іванівна // Шевченківські лауреати 1962-2001: енциклоп. довід. – К., 2001. – С.40.

4. Басистюк Ольга Іванівна // Жінки України: енциклоп. довід. – К., 2001. – С.26.

5. Басистюк Ольга Іванівна // Мистецтво України: бібліогр. довід. – К., 1997. – С.45.

6. Ольга Басистюк //Хто є хто на Хмельниччині: дов.-біограф. вид. – К., 2003. – С.116.

7. Чари голосу Ольги Басистюк // Кульбовський М. З подільського кореня. – Хмельницький, 2003. – С.52-55.

Беляєв Володимир Павлович

(21.03.(3.04.)1907, м. Кам'янець-Подільський – 20.02.1990, м. Москва) – український і російський письменник, кіносценарист. Навчання Володимира Беляєва розпочалося з підготовчого класу Кам'янець-Подільської чоловічої гімназії. Потім (у період українських національно-визвольних змагань) він навчався в українській гімназії імені Степана Руданського, а 1923 року закінчив Кам'янець-Подільську першу трудову школу. У 1924 році Володимир вступив до Кам'янець-Подільської школи ФЗУ імені Балабанова, яка діяла при заводі «Мотор». Водночас працював у ливарному цеху, співпрацював як юнкор із місцевою газетою «Червоний кордон». Після закінчення школи ФЗУ (1926) ливарника п'ятого розряду Володимира Беляєва направили в Бердянськ на Першотравневий машинобудівний завод. Улітку 1927 року через хворобу повернувся в Кам'янець-Подільський, де працював у редакції газети «Червоний кордон». Пізньої осені 1929 року Беляєва призвали на військову службу. Так закінчився кам'янець-подільський період його життя. Військову службу проходив у Сімферополі — в 3-ій Кримській дивізії. Одночасно редагував полкову газету «На бойовому посту». У листопаді 1930 року Беляєва направили на роботу в оборонну промисловість Ленінграда (нині Санкт-Петербург). Працював на заводі, який випускав перші радянські танки. У 1931 році став членом ВКП(б). Володимир Беляєв став працювати завідувачем відділу в ленінградському журналі «Літературний сучасник» («Литературный современник»). Друкувався у журналах «Ленінград», «Залп», «Різець». Його твори «Дитинство», «Ровесники», високо оцінені Миколою

Тихоновим і Самуїлом Маршаком, здобули другу премію на Всесоюзному конкурсі Профвидаву. У 1936 року Беляєв працював творчим кореспондентом у відділі сценаристики студії «Ленфільм». У травні 1938 року Беляєв став членом Спілки письменників СРСР. 1939 року його відрядили до Західної Білорусії, а звідти – до Львова, де письменник працював над сценарієм фільму «Голос Тараса» (1941). Початок радянсько-німецької війни застав Беляєва в Ленінграді. Тут він написав сценарії до фільмів антифашистського спрямування – «Час розплати», «В старій няні», працював над книгами «Варвари з моноклями», «Ленінградські ночі». У лютому 1942 разом із сім'єю евакуювався з блокованого Ленінграду до Архангельська. Там працював військовим кореспондентом Радінформбюро на Півночі, зустрів конвої у Баренцовому морі, літав на льодову розвідку. У серпні 1944 року Беляєв як кореспондент Всесоюзного радіо повернувся в Україну – у Львів. Тут він завів дружні стосунки з Ярославом Галаном. Пізніше за сценарієм Беляєва було створено фільм про Галана – «До останньої хвилини». У Львові письменник пропрацював 15 років (1944-1959). Львівський період надихнув письменника на написання сценарію фільму «Іванна». Працюючи у Львові, Беляєв часто відвідував рідний Кам'янець-Подільський, зустрічався з читачами. 1960 Беляєв переїхав до Москви. Тут він прожив 30 років (аж до смерті).

Державну премію УРСР імені Тараса Шевченка отримав у 1975 році за кіносценарій до художнього фільму «До останньої хвилини».

Твори

1. *Город у моря*. – М.: Детгиз, 1950. – 368 с.
2. *Горячее сердце* // Незримое сражение. – Львов, 1976. – С.5-11.

3. *На военных дорогах.* – Л.: Кн.-журн. изд., 1956. – 183 с.
4. *Разоблачение.* – Львов, 1960. – 303 с.
5. *Старая крепость.* – М.: Молодая гвардия, 1956. – 727 с.
6. *У старой заставы.* – М.: ДОСААФ, 1978. – 191 с.: ил.
7. *Украинские ночи.* – Л.: Кн.-журн. изд., 1958. – 279 с.
8. *Ярослав Галан.* – М.: Мол. Гвардия, 1973. – 239 с.: ил.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій Української РСР імені Т.Г.Шевченка:* постанова Центрального Комітету Компартії УРСР, Ради Міністрів УРСР // Рад. Поділля. – 1975. – 8 берез.
2. *Беляєв Володимир Павлович* // Шевченківські лауреати 1962-2001: енциклоп. довід. – К., 2001. – С. 42-43.
3. *Беляєв Володимир Павлович* // Мистецтво України: бібліогр. довід. – К., 1997. – С. 57.
4. *Беляєв Володимир Павлович* // Мацько В.П. Літ. Поділля. – Хмельницький, 1991. – С. 9.
5. *Будзей О.* Володимир Беляєв без ретуші та гриму // Подолянин. – 2008. – 24 жовт. – С.6-7.
6. *Володимир Павлович Беляєв* // Завальнюк О.М., Комарницький О.Б. Минуле і сучасне Кам'янця-Поділ.: іст. нарис. – Кам'янець-Поділ., 2003. – Вип.1. – С.169-173.
7. *Заморій Т.П.* Беляєв Володимир Павлович // Укр. літ. енциклопедія: в 5-ти т.– К., 1988. – Т.1. – С. 160.
8. *Сьомочкіна-Рижко О.М.* Беляєв Володимир Павлович // Енциклопедія Сучасної України. – К., 2003. – Т.2 – С. 579.

Гірник Павло Миколайович

(30.04.1956 р., Хмельницький) – поет, лауреат літературних премій імені Андрія Малишка, імені Павла Усенка, імені Павла Тичини. Закінчив у 1973 р. середню школу в Хмельницькому. Навчався на філологічному факультеті Кам'янець-Подільського педагогічного інституту (1973 – 1974), після закінчення першого курсу перевівся у Київський педагогічний інститут (закінчив 1977). Закінчив Вищі літературні курси в Москві (1987 –1989). Працював учителем української мови і літератури в сільських школах Вінницької області (село Непедівка Козятинського району) та Хмельницької області (село Берегелі Красилівського району), завідувачем літературно-драматичної частини Хмельницького театру ляльок. Член Спілки письменників України (1984), від 1996 – член Асоціації українських письменників. Нині живе в Деражні – районному центрі Хмельницької області.

Національну премію України імені Тараса Шевченка присуджено у 2009 році за книгу віршів «Посвітається».

Література

1. *Вдатися, постатися, привратися...; Доле з очима прірви; Вже нема і не буде; Вже сива* // Безсоння вишень: сучасна поезія Хмельниччини. Кн.1. – Хмельницький, 2000.-С.24.

2. *Коник на снігу.* – К., 2005. – 136 с.

3. *Летіли гуси...* – К., 1988. – 80 с.
4. *Матері* // Книга про Матір: українські поети XIX-XX ст. – К., 2003. – С.48.
5. *Наодинці з усіма той, хто ще молиться до неба, аби воно просто було...* // Поділ. вісті. – 2008. – 14 листоп.
6. *Посвітається.* – Хмельницький, 2008. – 232 с.
7. *Се я, причинний.* – Хмельницький, 1994. – 96 с.: іл.
8. *Якусь би казку написати...; Отам, де ніч, де ніч отамо...; Нема ні роси, ні води...; Далі — дорога додому; Сад роззирається...; Сталось кохання...; От і тиша стоїть молода-молода...* // Поділ. вісті. – 2006. – 5 трав.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій України ім. Т. Шевченка 2009 року:* указ Президента України N 117/2009. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. - Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.
2. *Будзей О.* «Брате мій вовче, сестро калино...» // Подолянин. – 2009. – 27 лют. – С.7.
3. *Гаєвська Н. М.* Гірник Павло Миколайович // Українська літ. енциклоп.: в 5 т. – Т. 1. – К., 1988. – С. 426.
4. *Гірник Павло Миколайович* // Мацько В. Літературне Поділля. – Хмельницький, 1991. – С. 17.
5. *Кабачинська С.* Не від світу сього: шевченківський лауреат поет Павло Гірник – про мишей та людей // Дзеркало тижня. – 2009. – 14 берез. – С.14.
6. *На самоті зі Словом* // Кульбовський М. З подільського кореня. Кн.4. – Хмельницький, 2007. – С.87-92.
7. *Природна мова джерела* // Мельник Я. Сила вогню і слова. – К., 1991. – С.75-82.
8. *Слабошпицький М.* «...Та знатимеш такі слова» // Молодь України. – 2010. – 23 квіт.

Гордієнко Кость (Костянтин) Олексійович

(21.09 (3.10) 1899, с. Микитинці Ярмолинецького району – 17.12.1993, Харків) – письменник.

Народився в сім'ї селянина. У 1910 році разом з батьками переїздить до Одеси. Роки перебування в портовому місті не зробили з майбутнього письменника романтичного городянина, хоча багато чого їй дали – тут він здобув робітничий гарт: після навчання в ремісничій школі працював на хімічному та рафінадному заводах, майстернях, продавав газети, був за експедитора. На цей період і припадають його перші літературні спроби. Шкіци, нариси, малюнки з натури, – а саме так він називав свої фрагментарні новелістичні нариси – були, як правило, фотографічними зображеннями якогось моменту чи події з життя міста чи села. Та незабаром його журналістська й письменницька увага зосередилася лише на проблематиці села. Та це й не дивно, адже коренище його творчості започаткувалося на Поділлі серед трудівників, з їхньою криничною поетикою, щиро їй віддано закоханих в пісенний край, рідну землю-годувальницю, яка вимагала не лише дбайливої обробки, наполегливої і нерідко тяжкої праці хлібороба, але й морально-етичної чистоти. Всі наступні роки він вивчав життя українського села, час від часу виїздив у кількомісячні відрядження в села Краснокутчини, Лебедина Житомирщини тощо. У 1920 році він працював у редакції одеської селянської газети «Більшовик» (до речі, саме там знайомиться з Володимиром Сосюрою і друкує його вірш «Відплата» – дружба з поетом тривала все життя), а в наступному вже редагує повітову газету «Червоне село» в Балті, прийнявши редакторську естафету від Валентина Катаєва. На цей час припадає і його знайомство з

Костянтином Паустовським, який працював тоді у флотській газеті Одеси. Кость Олексійович особливо приязно говорив про ті зустрічі, незабутні поради письменника і журналіста захоплювався вмінням вслухатися в народну мову, відбирати найтиповіше, найхарактерніше. У 1922 році Гордієнка запрошують до Харкова – тодішньої столиці – і саме тут його навчав літературної грамоти Василь Еллан-Блакитний у газеті «Вісті ВУЦВК» і журналі «Всесвіт». Він долучається й до роботи спілки пролетарських письменників «Гарт», а в 1934 році, коли була створена Спілка письменників СРСР, стає її членом.

Знання життя, його проблем, людей села, як і точне використання слова допомагали письменникові однієї теми, одного стилю створювати виразні, переконливі образи персонажів.

Державну премію УРСР імені Тараса Шевченка отримав у 1973 році за роман – трилогію «Чужу ниву жала», «Дівчина під яблунею», «Буймир».

Твори

1. **Твори: В 2-х т.** – К.: Дніпро.
Т.1. – 1972. – 278 с.
Т.2. – 1979. – 350 с.
2. **Буймир.** – К.: Дніпро, 1975. – 904 с.: іл.
3. **Дівчина під яблунею.** – К.: Рад. письменник, 1954. – 316 с.
4. **Заробітчани.** – Х, 1952. – 174 с.
5. **Зимова повість.** – К.: Рад. письменник, 1965. – 200 с.

6. *На сторожі дитячої долі* // Прапор. – 1980. – №4. – С.106-111

7. *Пісенні барви полотен: з погляду письменника* // Літ. Україна. – 1981. – 9 січ.

8. *Сила слова* // Райдуга. – 1981. – №10. – С.116-119.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій Української РСР ім. Т. Шевченка*: постанова ЦК Компартії України і Ради Міністрів УРСР // Рад. Поділля. – 1973. – 10 берез.

Із змісту: Присудити Державну премію УРСР ім. Т.Шевченка Гордієнку К.О.

2. *Головко В.В.* Гордієнко Кость Олексійович // Енциклопедія історії України. Т. 2. – К.: Наук. думка, 2004. – С. 163: фото.

3. *Гордієнко Кость* // Енциклопедія Сучасної України. – К., 2006. – Т.6. – С. 245.

4. *Гордиенко Кость Алексеевич* // Литературный энциклопед. словарь. – М., 1987. – С.583.

5. *Гордієнко Костянтин Олексійович* // Мацько В. Літ. Поділля. – Хмельницький, 1991. – С.20.

6. *Гордієнко Костянтин Олексійович* // Письменники Рад. України: біобібліогр. довід. – К., 1981. – С. 55.

7. *Гордієнко Костянтин Олексійович* // Шевченків. лауреати 1962-2001: енциклоп. довід. – К., 2001. – С.109-112.

8. *Мацько В.* Хоч сотня кілометрів поміж нами... // Вперед. – 2002. – 20 лип.

Гронський Володимир Петрович

(26.12.1954, м. Черчик, Узбекистан) – композитор.

Ріс у сім'ї військовослужбовця. Батько – кадровий офіцер, учасник Великої Вітчизняної війни, кавалер бойових нагород. У 1963 році восьмирічний Володя прийшов у Волочиську дитячу музичну школу, закінчивши її у 1970 році, вступив до Хмельницького музичного училища. Ще в студентські роки Володимир проявив неабиякий хист до імпровізації, компонував естрадні пісні. Після дворічної викладацької роботи у Волочиській дитячій школі мистецтв Володимир Гронський став студентом композиторського факультету Київської державної консерваторії. Тут його наставниками були видатні митці, народні артисти, композитори: Георгій Майборода, Геннадій Ляшенко.

По закінченні вузу В. Гронський два роки працював у Київському відділенні Всеукраїнської музичної спілки. У цей час почав виконувати замовлення кіностудії з музичного озвучення фільмів. Згодом повністю віддався творчій роботі й став провідним композитором кіностудії імені О. Довженка, де і працює з 1987 року.

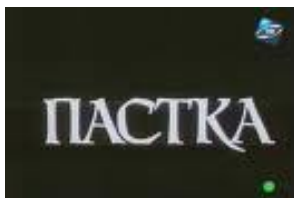
З середини 80-х років минулого століття пише переважно музику до художніх і телевізійних фільмів, а також балетних і театральних вистав. Володимир Петрович створив музику більш ніж до тридцяти художніх фільмів і телевізійних серіалів, серед яких вісім відзначені призами міжнародних кінофестивалів, а три картини – Національними преміями України та Італії.

Брав участь у спільних постановках з кіномитцями Франції, Італії, США, Югославії, Росії. Написав три балетні сюїти на замовлення хореографічних ансамблів з Канади. Там же вони знайшли сценічне втілення у 1992, 1995 та 1998 роках. Записи його музики виходили на компакт-дисках, аудіо- та відеокасетах у Франції, Італії, США, Канаді, Росії і, звичайно, на рідній Україні.

Володимир Гронський – лауреат премії за кращу музику Першого Всеукраїнського кінофестивалю у 1991 році у Києві, двічі ставав лауреатом Всесоюзних пісенних конкурсів. Він є членом Спілок кінематографістів та композиторів України, головним музичним редактором Національної кіностудії художніх фільмів імені О.Довженка.

З найбільш відомих робіт композитора – музика до фільмів «Циганка Аза», «Гріх», «Фучжоу», «Хочу зробити зізнання», «Відьма», «Злочин з багатьма невідомими», «Пастка», «Останній бункер», «Записки кирпатого Мефістофеля», «Геллі і Нок», «Острів любові», «Атестат», «Нескорений», «Перепочинок», «Приятель небіжчика», «Під дахами великого міста» та «Право на захист».

Державну премію УРСР імені Тараса Шевченка отримав у 1996 році за музику до серіалів «Пастка» і «Злочин з багатьма невідомими» студії «Укртелефільм».

Література

1. *Композитори в кіно – бійці* / інтерв'ю вели М. Музика та Є. Шевченко // Україна молода. – 1996. – 21 черв.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій України імені Т. Шевченка 1996 року*: указ Президента України від 29 лют. 1996 р. N 155/96. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010

2. *Кульбовський М.* Перехресні стежки композитора Гронського // Проскурів. – 1995. – 1 берез.

3. *Лауреати Державної премії України імені Т.Г.Шевченка 1996 року* // Слово і час. – 1996. – №6. – С.7-8.

4. *Нечитайло Л.* Державна премія України імені Т. Шевченка – митцям за творчі досягнення та патріотизм // Літ. Україна. – 1996. – 14 берез.

Гуцал Віктор Омелянович

(2.01.1944, с. Требухівці Летичівського району) – диригент, професор, завідувач кафедри бандури і кобзарського мистецтва Національного університету культури і мистецтв.

Творчу діяльність він розпочав після закінчення Київської державної консерваторії; коли на Україні було відновлено давній інструмент – ладкову кобзу (1965 р.), – він став одним з перших кобзистів (Український народний хор імені Г. Верьовки). З 1969 р. працює диригентом в оркестрі народних інструментів. З 1984 року – його художній керівник. Це талановитий, висококваліфікований диригент, знавець і пропагандист народної музики. Під його керівництвом колектив зробив новий крок у творчому сходженні. Високий рівень виконавської майстерності, неповторний колорит і якість звучання говорить про високий професіоналізм.

Віктор Гуцал невпинно працює над поповненням репертуару, створив низку нових програм, які стали яскравою подією в мистецькому житті країни. Міцно увійшли в репертуар твори, написані ним на народній основі. Його «Запорізький марш» – візитна картка оркестру.

Віктор Омелянович – автор багатьох музичних збірок і теоретичних монографій та статей з питань розвитку нашого музичного інструментарію.

Під його проводом оркестр здійснив багато записів на аудіокасети, грамплатівки, компакт-диски, які користуються величезним попитом у меломанів. А концертні виступи приваблюють щоразу більші кола слухачів.

Сьогодні оркестр – це колектив унікальних музичних кондицій і в репертуарі, і в зібранні рідкісних музичних інструментів та майстрів-виконавців, – що робить цей провідний мистецький колектив ще й своєюрідною музичною дослідницькою лабораторією.

Державну премію імені Тараса Шевченка отримав у 1992 році за концертні програми 1988-91 років Державного оркестру народних інструментів України.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій України імені Т. Шевченка 1992 року*: указ Президента України від 17.08.1992 N 405/92. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.

2. *Белова Є.* Подолянин – маестро оркестру України // Дух. витоки Поділля: творці історії краю. – Хмельницький, 1994. – С. 152-156.

3. *Гуцал Віктор Омелянович* // Мистецтво України: бібліограф. довід. – К., 1997. – С.186.

4. *Гуцал Віктор Омелянович* // Шевченків. лауреати 1962-2001: енциклоп. довід. – К., 2001. – С. 121-122.

5. *Жолдак Б.* Музичні війни, або талант Віктора Гуцала. – К., 2004. – 416 с.

6. *Музичні війни або талан Віктора Гуцала.* – К.: Криниця, 2004. – 416 с.

Дідик Михайло Петрович

(20.11.1963, с. Колубаївці Кам'янець-Подільського району) – співак (лірико-драматичний тенор).

Закінчивши у 1991 році консерваторію, Михайло ще два роки навчався в цільовій аспірантурі при консерваторії, а потім стажувався в Паризькій опері Бастилія у професора Анни-Марії Бонді. Дебют співака на сцені

Національної опери України відбувся 25 травня 1994 р. Михайло Дідик співав Альфреда в опері Джузеппе Верді «Травіата» разом із примадонною української сцени Євгенією Мірошніченко. Це був бенефіс співачки. У перспективному молодому співакові вона бачила надію свого театру завдяки його величезному потенціалу й енергії, чудовому голосу, величезному акторському таланту. Рік по тому співак дебютував у прем'єрі «Мадам Батерфляй» Джакомо Пуччіні, виконавши партію легковажного красеня-офіцера Пінкертон і знову продемонструвавши високий вокальний і акторський рівень. У 1998 р. Дідик постав перед публікою в ролі розпусного і підступного Герцога Мантуанського у відновленому «Ріголетто» Джузеппе Верді.

У партії Рудольфа в прем'єрі «Богемі» Пуччіні його блискуча акторська робота стала найвищим виконавським досягненням спектаклю.

У Михайла Дідика великий вокальний репертуар. Причому всі арії він виконує мовою оригіналу.

У 1996 р. Михайло Дідик став заслуженим артистом України, а ще через три роки – народним артистом України. Він гастролював у Франції, Швейцарії, Канаді, Німеччині й інших країнах. Співав на сценах Фінської національної опери

(Гельсінкі), Большого та Маріїнського театрів (Москва і Санкт-Петербург), Нової ізраїльської опери (Тель-Авів), Нью-Йорк Сіті опера (США). Брав участь у спектаклях під управлінням Марка Ермлера, Мауріціо Барбачіні, Джорджа Менехена, Джуліано Карелла.

Державну премію України імені Тараса Шевченка отримав у 1998 році разом з артисткою Нагорною О.В. за виконання головних партій Джільди і Герцога в опері «Ріголетто» Дж. Верді у Національній опері України.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій України ім. Т.Шевченка 1998 року*: указ Президента України від 6.03.1998 р. № 170/98. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.

2. *Дідик Михайло Петрович* // Гладченко П.М. Працею звеличені: Худ.-документ. нариси про славн. людей Кам'янецьчини. – Кам'янець-Поділ., 2009. – С.62-66.

3. *Краснодемський В.* Знову в Канів захотілося... // Голос України. – 1998. – 23 трав. – С.11.

4. *Кульбовський М.* Пісня і голос // Проскурів. – 1996. – 13 листоп.

5. *Поділля дало йому крила* // Кульбовський М. З поділ. кореня. – Хмельницький, 1999. – С. 108-110.

6. *Поліщук Т.* Дідик ще заспіває на Батьківщині // День. – 1999. – 12 черв. – С.8.

7. *Станішевський Ю.* «Понад усе люблю співати!» // Уряд. кур'єр. – 2002. – 3 серп. – С.8-9.

8. *Черкащина О.* «Он герой. Он победил» //Зеркало недели. – 1998. – 30 мая. – С.15.

Дідух Володимир Євгенович

(25.03.1937, с. Іванківці Хмельницького району) – співак (баритон), народний артист України. У 1963 році закінчив Хмельницьке музичне училище. 1963-66 роки – працює в Капелі бандуристів УРСР, з 1966 – у складі чоловічого вокального квартету «Явір». У 1982 році колектив виступає у республіці Афганістан. Квартет «Явір» успішно презентує українське народне мистецтво в Угорщині, Польщі, Німеччині, Словаччині, Монголії. В

1983 році колектив вперше вирушає до Монреалю, Канада, де бере участь у Міжнародній торговій виставці «Людина і її світ», де дає 54 концерти. В 1986 році після катастрофи на Чорнобильській атомній станції «Явір» був одним із перших колективів, хто виступав на сцені будинку культури у Прип'яті та інших пунктах 30-кілометрової Чорнобильської зони, де дав близько 80-ти концертів. Також брав участь в озвучуванні фільму «Два кольори часу» про цю страшну трагедію. Артисти квартету мають посвідчення ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС. В 1987 році їм були присвоєні звання «Народний артист України». В 1989 році «Явір» бере участь у фольклорному фестивалі «Фольклорама 89», який проходив у Вінніпегу, Канада. У 1991 році квартет вирушає у велике Канадсько-Американське турне по 32-х містах цих країн. В цьому ж році відбувся ювілейний концерт у палаці «Україна», присвячений 25-річчю колективу. Кожен член колективу нагороджено високою урядовою нагородою – орденом «За заслуги» 3 ступеня.

Державну премію отримав у 1985 році в складі колективу «Явір» за концертні програми 1982-84 рр.

Про нього

1. *Балтянський М.* Любить, тому й співає // Робітн. газ. – 2002. – 26 берез.
2. *Бурбан В.* Яворове поліття Володимира Дідуха // Культура і життя. – 2002. – 27 берез.
3. *Гілка «Яворова»* // Кульбовський М. З поділ. кореня.- Хмельницький, 1999. – С. 93-96.
4. *Дідух Володимир Євгенович* // Мистецтво України: бібліограф. довід. – К., 1997. – С. 206.
5. *Дідух Володимир Євгенович* // Митці України: енциклопед. довід. – К., 1992. – С. 214.
6. *Дідух Володимир Євгенович* // Шевченківські лауреати 1962-2001: енциклопед. довід. – К., 2001. – С. 141.
7. *Логвиненко О.* Стоїть явір над водою // Літ. Україна. – 2010. – 17 черв. – С.8
8. *Рікельс Г.* Наш земляк з «Явора» // Рад. Поділля. – 1982. – 19 верес.

Дмитерко Любомир Дмитрович

(18(05).03.1911, м. Винники Львівської області – 02.10.1985, м. Київ) – поет, прозаїк, драматург, літературний критик, громадський діяч, член літературної спілки «Західна Україна», Спілки письменників СРСР (1935).

Навчався в Кам'янець-Подільському інституті народної освіти. У 1930 році вчився на сценарних курсах при Київському кіноінституті. Перші збірки «Іду!», «Вітер зі Сходу» (1930), «Товтри» (1931) були піддані критиці за «ідеологічну невитриманість». Під час Великої Вітчизняної війни – кореспондент фронтової газети, мав військові нагороди. У повоєнні роки працював редактором на Київській кіностудії імені О. Довженка. У складі делегації УРСР брав участь у роботі сесій Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй (1958, 1962). Багато років був заступником голови Федерації футболу УРСР. 1962–85 рр. – головний редактор журналу «Вітчизна», де опублікував «Собор» О.Гончара, «Мальви» Р.Іваничука, «Південний комфронт»

П.Загребельного та ін. Автор понад 50 поетичних збірок, романів: «Розлука» (1957), «Міст через прірву» (1966), «Останні кілометри» та ін.; п'єс: «Генерал Ватутін» (1948), «Навіки разом» (1950), «Вогневі рубежі»

(1984), книжок, статей і нарисів про українську літературу радянської доби.

Державну премію УРСР імені Тараса Шевченка отримав у 1979 році за збірки поезій «Світе мій» та «Основа».

Література

1. *Драматичні твори*. – К.: Держлітвидав, 1958. – 661 с.
2. *Крізь дні і ночі*. – К.: Рад. письменник, 1969. – 279 с.
3. *Міст крізь прірву*. – К.: Дніпро, 1966. – 507 с.
4. *Муза в шинелі*. – К.: Дніпро, 1967. – 223 с.
5. *Основа*. – К.: Рад. письменник, 1978. – 111 с.
6. *Планета в теплих долонях*. – К.: Рад. письменник, 1963. – 431 с.
7. *Світе мій*. – К.: Дніпро, 1978. – 214 с.:іл.
8. *Твори*: в 4 т. – К.: Дніпро, 1981-1982.

Про нього

1. *Дубина М. І.* Дмитерко Любомир Дмитрович // Українська літ. енциклоп. – Т. 2. – К., 1990. – С. 71-72.
2. *Дубина М. І.* Творчість Любомира Дмитерка. – К., 1977.
3. *Козлова Н.* Ростив поета Кам'янець...: Наші славетні // Прапор Жовтня. – 1981. – 18 березня. – С. 4.
4. *Любомир Дмитерко* // Всемирный биограф. энциклопед. словарь. – Москва, 1998. – С. 247.
5. *Любомир Дмитерко* // Мистецтво України: біограф. довід. / за ред. А. В. Кудрицького. – К., 1997. – С. 207.
6. *Любомир Дмитерко* // Шевченківські лауреати. 1962–2001: енциклопед. довід. / авт.-упоряд. М. Лабінський. – К.: Криниця, 2001. – С. 143-144.
7. *Любомир Дмитерко* // Українська рад. енциклопедія / за ред. М. Бажана. – 2-ге вид. – К., 1974–1985.

Зінкевич Василь Іванович

(1.05.1945, с. Васьківці Ізяславського району) – естрадний співак (тенор), народний артист України. Закінчив Вижицьке училище декоративно-прикладного мистецтва. Він став першим чоловіком-солістом в жіночому ВІА «Смерічка», куди через рік потрапив юний Назарій Яремчук. Керував ансамблем Левко Дутківський. Це сталося у 1968 році, а через три роки його знав весь СРСР — «Червона рута» стала кращою піснею в країні. У фіналі наступної «Пісні-72» звучав «Водограй». Через рік самодіяльну «Смерічку» запросили в філармонію. Через два роки виснажливих гастролей він залишає професійну сцену. Та виявилось, що без пісні вже не прожити. У 1977 році він повертається на велику естраду вже як соліст волинського ВІА «Світязь» під керівництвом Валерія Громцева. Проживає у Луцьку. Пісні «Ти — моя весна», «Тільки раз цвіте любов», «Світ без тебе» дуже швидко роблять Зінкевича знову найпопулярнішим співаком в Україні, а «Світязь» переживає свої найкращі часи. На хвилі популярності Василю Зінкевичу у 1980 році присуджують звання Заслуженого артиста України, а 1985 — вже Народного. На той час артист вніс в скарбничку української музики чимало популярних пісень: «Ясні зорі», «Кличу тебе», «Забудь печаль», «Сонце в небі», «Скрипка грає», «Хай щастить», «Тече вода», «Музика», «Ніби вчора», «Крізь літа». У 2009 році Василь Зінкевич удостоєний звання «Герой України».

Державну премію імені Тараса Шевченка отримав у 1994 році за концертні програми останніх років.

Література

1. *«Люди слушают того, кому есть что сказать»* /беседу вела Л. Менжулина // Правда України. – 1993. – 10 февр.
2. *Шукаю червону руту* // Корчагінець. – 1989. – №6. – С.8

Про нього

1. Про присудження Державних премій України імені Т. Шевченка 1994 року: указ Президента України від 2 берез. 1994 р. № 70/94. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.

2. Зінкевич Василь Іванович // Мистецтво України: біограф. довід. – К., 1997. – С. 263.

3. Зінкевич Василь Іванович // Митці України: енциклопед. довід. – К., 1992. – С. 266–267.

4. Зінкевич Василь Іванович // Шевченківські лауреати 1962–2001. – К., 2001. – С. 190–191.

5. Кульбовський М. У творчому трикутнику // Поділля. –1999. – 31 груд.

6. Позняк-Хоменко Н. Золота зірка Василя Зінкевича [урочисто закладена в Ізяславі] // Зоря Надгориння. – 2009. – 6 серп. – С.6.

7. Ювілейний травень Василя Зінкевича // Поділ. кур'єр. – 2010. – 29 квіт. – С.8.

Зноба Валентин Іванович

(10.01.1929, смт. Софіївка Дніпропетровської області) – скульптор, народний художник України, академік АН України. Автор пам'ятника Миколі Островському в м. Шепетівці. Вчився у батька – І. С. Зноби, потім у Дніпропетровському художньому училищі (1945 - 1947).

Закінчив Київський державний художній інститут (1953). Валентин Зноба створив багато пам'ятників, що увічнюють героїчні сторінки як давньої, так і сучасної історії України. Останній пам'ятник – пам'ятник дочці Ярослава Мудрого королеві Франції Анні, створений разом із сином Миколою Знобою, теж скульптором, членом-кореспондентом Петербурзької Петровської академії. Автор пам'ятників В.І.Леніну, Т.Г.Шевченкові, М.О.Островському, А.Д.Цюрупі та ін. Створив пам'ятник Бояну (разом із архітекторами С. Захаровим і Ю. Платоновим), встановлений у меморіальному комплексі на честь подвигу радянських воїнів при форсуванні Дніпра на Букринському плацдармі поблизу с. Балико-Щучинка Київської області. (1985).

Державну премію отримав у 1996 році за створення скульптурних композицій на тему Великої Вітчизняної війни, в тому числі монументу слави в місті Хмельницькому.

Література

1. Альбом. – К., 1970.

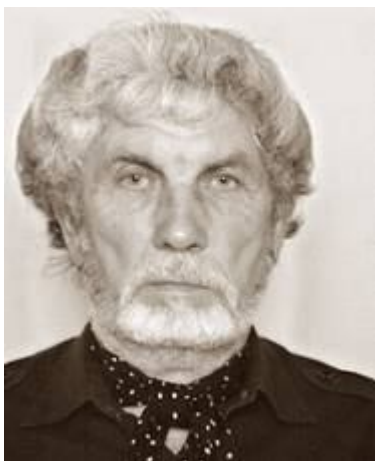
Про нього

1. *Про присудження Державних премій України імені Т.Шевченка 1996 року:* указ Президента України від 29 лют. 1996 р. № 155/96. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.

2. *Майнгардт-Гоголь Н.* Знаки таланту // Поділля. – 1999. – 7 січ.

3. *Сериков А.* Бояну і Ярославні // Культура і життя. – 1985. – 15 верес.

Ігнащенко Анатолій Федорович

(28.01.1930, с. Захарівці Хмельницького району) – архітектор.

Закінчив Київський інженерно-будівельний інститут (1953). 1953-1960 рр. – архітектор проектного інституту «Укргіпрошахт». У 1960—1963 роках – архітектор науково-дослідного інституту експериментального проектування. 1963—1964 рр. – архітектор «УкрНДІпроект». 1964—1966 рр. – головний архітектор проектного інституту «УкрНДІПмістобудування». 1966-1969 рр. – експерт художньо-експертної колегії Міністерство культури УРСР. У 1969-1976 рр. – архітектор художнього фонду Спілки художників УРСР. 1976-1990 рр. – архітектор-художник об'єднання «Художник» художнього фонду УРСР. З 1990 року – на творчій роботі (м. Вінніпег).

А. Ігнащенко – учасник і переможець значних українських і міжнародних конкурсів. За його проектами створено багато монументів у співавторстві із провідними скульпторами М. Лисенком, Г. Кальченко, В. Знобою, О. Ковальовим, В. Борисенком, М. Вронським, О. Олійником. Разом із відомими художниками-монументалістами І. Литовченком, В. Задорожним, А. Гайдамакою, В. Прядкою, В. Григоровим створив цілий ряд музейних комплексів в Україні і за кордоном, зокрема у США, Канаді, Франції, Польщі. Основні роботи (у співавторстві): пам'ятники Лесі Українці в м. Києві, м. Ялті та в Канаді (м. Саскатун); партизанам-ковпаківцям в м. Яремче Івано-Франківської

області; Василю Порику у Франції (м. Енен-Бомон); Т. Шевченку в містах Ашхабаді та Києві; Івану Франку в Канаді (м. Вінніпег); Т.Шевченку, О. Пушкіну, У. Уїтмену в Арроу-Парк у Нью-Йорку; чекістам в м. Києві; Ковпаку в м. Путивлі на Сумщині; Богдану Хмельницькому в м. Хмельницькому. Меморіальні комплекси: композиторам М. Березовському і Д. Бортнянському в м. Глухові; О. Довженку в смт Сосниця на Чернігівщині; С. Гулаку-Артемовському на Черкащині; «Пагорб Слави» в м. Черкасах; «Пагорб Слави» в м. Житомирі; І. Козловському в с. Мар'янівці на Київщині. Меморіали: «Бабин Яр» в м. Києві; «Голодомор-33» в м. Лубнах на Полтавщині; «Савур-Могिला» на Донбасі. Гобелен «Чумацький шлях» у музеї Івана Франка в Канаді (м. Вінніпег).

Державну премію імені Тараса Шевченка отримав у 1974 році за пам'ятник Лесі Українці в Києві.

Про нього

1. *Ігнатенко Анатолій Федорович* // Шевченківські лауреати 1962-2001. – К., 2001. – С. 209-210.

Кацал Микола Лукич

(10.12.1940 р.,
м. Хмельницький) –
інженер-геодезист.

Середню школу закінчив у смт. Красилів Хмельницької област. У 1962 році закінчив Львівський Політехнічний Інститут за фахом інженер-геодезист, працював керівником пошукової групи у військовому проектному інституті у м. Чита. У шкільні роки мав широке коло зацікавлень. Ази музики засвоїв в аматорських гуртках, опанував нотну грамоту, грав на гітарі, контрабасі, був у складі струнного оркестру Будинку культури в смт. Красилів Хмельницької області; відвідував гурток малювання, спортивні гуртки, брав участь у районних, обласних, а в студентські роки – республіканських змаганнях з легкої атлетики. У студентські роки визріло головне професійне зацікавлення – музика. Керував інструментальним ансамблем, створив у річницю пам'яті Тараса Шевченка (1961 р.) студентський хор на геодезичному факультеті. У 1970 році закінчив з відзнакою музичне училище у місті Львів (клас диригування Ірини Байцар-Дяк). У 1973 році закінчив з відзнакою диригентський факультет Львівської державної консерваторії ім. Миколи Лисенка (клас Михайла Антківа). Педагогічне мистецтво опановував на практиці у загальноосвітніх школах, викладаючи співи, креслення, столярну справу, керуючи шкільними хорами. У 1968 році, перейнявши від відомого хорового диригента Михайла Пашковського ансамбль хлопчиків Львівського будинку дітей працівників залізниці, збільшивши склад до хорового

масштабу (70 осіб), додавши групу юнаків, остаточно ствердив свою професійну перспективу.

У 1971 році за підтримки Львівського обласного відділення Музично-хорового Товариства України заснував хор хлопчиків «Дударик», залучивши до його складу найбільш обдарованих учнів загальноосвітніх та музичних шкіл міста. Видатною подією особистого життя М. Кацала і життя мистецької громади Львова стало відкриття у Львові першої української державної хорової школи (1989 р.) за сприяння відомих урядовців та митців Якова Погребняка, Федора Стригуна, Лариси Кадирової, Богдана Козака.

Микола Кацал – ініціатор створення у Львові Львівського християнського екуменічного братства (2002 р.) як прообразу духовної консолідації українського народу.

Нагороджений

Грамотами Української Православної Церкви (КП), Української Греко-Католицької Церкви, медаллю «За відданість» Української Автокефальної Церкви, Заслужений діяч мистецтв України (1999 р.), з жовтня 2009 року – Народний артист України.

Державну премію УРСР імені Тараса Шевченка отримав у 1989 р. за концертні програми останніх років.

Про нього

1. *Заверуха М.* Керівник «Дударика» родом із Хмельниччини // Є Поділля. – 2010. – 29 лип. – С.5: фото.
2. *Кацал Микола Лукич.* – Електрон. дані. – Режим доступу: [http:// www.dudaryk.lviv.ua](http://www.dudaryk.lviv.ua). – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.

Комарницький Антон Аполлінарійович

(6.X.1923р., с. Оринин Кам'янець-Подільського району 12.XI.1995р., м. Київ) – кіносценарист. 1952 року закінчив Чернівецький університет. У 1953—1967 роках працював у газеті «Радянська Буковина» (Чернівці), 1967 року – в газеті «Прикарпатська правда» (Івано-Франківськ), у 1967-1968, 1971-1972 роках – у газеті «Вечірній Київ». У 1968-1971 роках працював у товаристві «Знання». У 1972-1974 роках був редактором Української студії телевізійних фільмів. Від 1974 року – позаштатний сценарист цієї студії.

Державну премію імені Тараса Шевченка отримав у 1986 році в колективі авторів за повнометражні документальні фільми «Командарми індустрії», «Головуючий корпус», «Стратеги науки».

Література

1. Буковина: путівник. – Ужгород: Карпати, 1966. – 192 с.

Про нього

1. Комарницький Антон Аполлінарійович // Шевченківські лауреати. 1962—2007: енциклопед. довід. / Упоряд. М. Лабінський. – 2-е вид. – К., 2007. – С.283.

Кондратюк Микола Кіндратович

(5.05.1931,
м. Старокостянтинів –
16.11.2006, м.Київ) –
український співак,
педагог. Професор (1979).
Академік Міжнародної
педагогічної академії
(2001). Народний артист
СРСР (1978). Кавалер
Президентської нагороди
— ордена «За заслуги»

(2001). Лауреат Всесвітнього фестивалю молоді та студентів у Відні (1959, Золота медаль). Лауреат Великої Золотої медалі Яна Амоса Каменського. Дитинство і юність його пройшли в Полтаві, куди переїхали батьки. По закінченні семирічки Микола подався до ФЗУ при Полтавському паровозоремонтному заводі, де на нього, активного учасника художньої самодіяльності, звернули увагу фахівці співу й направили вчитись до Полтавського музичного училища. Будучи студентом четвертого курсу, М.Кондратюк прийняв запрошення Г.Г.Верьовки до славнозвісного Українського народного хору, де працював солістом упродовж трьох років.

У 1959 році його делегують на Всесвітній Віденський фестиваль молоді і студентів, де він бере участь у конкурсі вокалістів.

До Києва Микола Кондратюк повернувся золотим лауреатом. Успішно витримавши у 1962 році відбірковий Всесоюзний конкурс молодих оперних співаків, Микола Кіндратович виїздить на дворічне стажування у всесвітньовідомий міланський театр «Ла-Скала». У сорока зарубіжних країнах побував народний артист Микола

Кондратюк, гідно репрезентуючи вокальне мистецтво України.

Мистецька зірка Миколи Кіндратовича Кондратюка спалахнула новими гранями таланту й на ниві виховання творчої молоді. Близько 10 років був він ректором Київської державної консерваторії імені П.І.Чайковського (нині – Національна музична академія України). Микола Кіндратович багато років (1973-1985) очолював Музичне товариство України.

Державну премію імені Тараса Шевченка отримав у 1972 році за концертні програми 1969-71 років.

Література

1. *Вчити красі музики* // Культура і життя. – 1980. – 23 жовт.
2. *Музика нашої доби* // Рад. Поділля. – 1980. – 19 жовт.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій УРСР імені Т. Шевченка*: постанова ЦК Компартії України і Ради Міністрів УРСР // Рад. Україна. – 1972. – 10 берез.

Із змісту: Присудити Державну премію УРСР імені Т. Шевченка Кондратюку М.К. – за концертні програми останніх років.

2. *Кондратюк Микола Кіндратович* // Шевченківські лауреати 1962-2001. – К., 2001. – С. 254-255.

3. *Майборода П.* Крила пісні // Рад. Україна. – 1981. – 5 трав.

4. **Приндюк О.** Рік без Миколи Кондратюка: у Києві пройшли вечори, присвячені пам'яті видатного співака і педагога // День. – 2010. – 2008. – 17 січ.

Мазур Богдан Миколайович

(6.07.1969, м. Хмельницький)
– український скульптор.

Закінчив Одеське художнє училище (1992) і Київський художній інститут (1997, майстерня В. Чепелика). Серед творів малої скульптури : «Гість», «Сон» (обидва – 1991), «Шлях. Поцілунок Іуди» (1993), «Пан України», «Ностальгія», «Апофеоз натовпу», «Дивлячись на воду», «Водоноша» (всі – 1995), «Георгій Переможець» (1997), «Ода Одесі»,

«Зустріч. Пантагрюель» (обидва – 1998).

Державну премію імені Тараса Шевченка отримав у 1999 р. за пам'ятники Сергію Параджанову в м. Києві та «Ангел скорботи» у м. Хмельницькому.

Література

1. *Вечное искусство* / беседу вела И. Роздобудько // Академия. – 2003. – №5. – С.43-49.

2. *З тіні забутих предків* // Поділля. – 1999. – 5 лют.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій України імені Т.Шевченка 1999 року*: указ Президента України від 4 берез. 1999 р. № 229/99. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.

2. *Мазур Богдан Миколайович* // Шевченківські лауреати 1962-2001. – К., 2001. – С.320.

3. *Матвєєв В.* Спускається «Ангел» з холодних небес... // Україна молода. – 1999. – 12 лют. – С.14.

4. Мосесова Ю. Ода рідній землі // Укр. культура. – 2004. – №1. – С.16-17.

5. *Олтаржевська Л.* Шевченківські лауреати – ну просто ходячі легенди // Україна молода. – 1999. – 19 лют. – С. 13.

6. *Підгора В.* Гармонія контрастів // Культура і життя. – 1996. – 15 трав.

7. *Чернюк Р.* Богдан Мазур – автор пам'ятника В'ячеславу Чорноволу // Проскурів. – 2006. – 31 серп.

Маняк Володимир Антонович

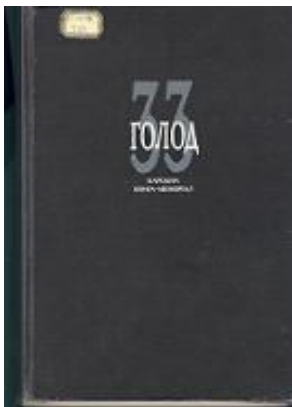
(6.11.1934, Криштопівка
Волочиського району –
15.06.1992, Київ) – письменник.

У 22 роки закінчив факультет журналістики Львівського університету. Працював у шахті, на заводі, у пресі, видавництві. Хоча в літературі почав із поетичної збірки «Повноліття», але основне поле його творчості — проза. У 60-х рр. «засвітився» одразу двома повістями: «Зелений меридіан» та «Єврика. Місяць спокійного сонця» (вийшли 1967 р.). Потім були романи «І зійшов день» (1974), «Борозни» (1977) та «Високі береги Землі» (1979), у 80-х — теж романи «Плоть твоя і кров», «Рейд», роман-диалогія «Поділля», збірка повістей та оповідань «Море Дірака».

Досліджував минуле і відтворював сучасне, тяжів до правдивості в зображенні життя і людей, не переступаючи, однак, межі дозволеного в радянські часи. Та цим не міг угамувати свою бунтівну кров. Тож і взявся за документалістику, яка обпікала душу. У 1988 році побачила світ його книга-меморіал.

«Вінок безсмертя» — про українські села, знищені разом з людьми у вогні гітлерівських каральних акцій. А за тим, разом зі своєю дружиною, прекрасною журналісткою Лідією Коваленко, узявся за найболючішу сторінку в історії України радянських часів — Голодомор 1932-1933 р.р. В результаті 1991 року у видавництві «Радянський

письменник» вийшла їхня спільна книга-меморіал «33-й: голод», відзначена 1993 року Національною (тоді Державна) премією України імені Тараса Шевченка.

Твори

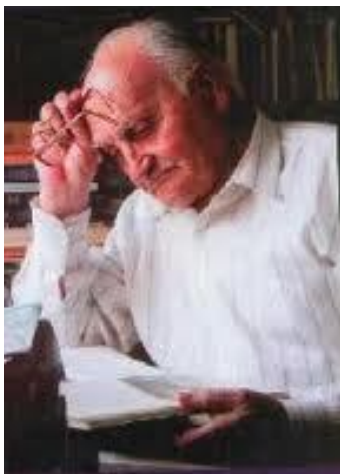
1. *Борозни*. – К.: Рад. письменник, 1977. – 254 с.
2. *Восьмий день тижня*. – К.: Рад. письменник, 1983. – 255с.
3. *Земля людей*: подільська повість. – К.: Рад. письменник, 1988. – 254 с.
4. *Поділля*: діалогія. – К.: Дніпро, 1984. – 520 с.
5. *Море Дірака*: оповідання, повість. – К.: Рад. письменник, 1984. – 335 с.
6. *Рейд*: роман – документ. – Рад. письменник, 1986. – 278 с.
7. «33-й голод»: Народна Книга – Меморіал / упоряд. Л.Б. Коваленко, В.А. Маняк. – К.: Рад. письменник, 1994. – 584 с.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій України ім. Т.Г.Шевченка 1993 року Коваленко Лідії Борисівні (помертно), Маняку Володимиру Антоновичу (помертно)*: указ Президента України від від від 24.02.1993 № 60/93. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010

2. **Біленко В.** Світла пам'ять за гірку правду // Сіл. вісті. – 2009. – 17 листоп.
3. **Володимир Маняк** // Письменники Рад. України: Бібліогр. довід. – К., 1988. – С.385 – 386.
4. **Маняк Володимир Антонович** // Слободянюк П.Я. Культура Хмельниччини. – Хмельницький, 1995. – С.277.
5. **Маняк Володимир Антонович** // Поділ. землі сини. – Хмельницький, 1993. – С.137.
6. **Мацько В.П.** Володимир Маняк і Лідія Коваленко – творці джерельної бази з історії голодомору // Голод 1932-1933 років на Хмельниччині: матеріали республік. Наук.-практ. конф. – Хмельницький, 1993. – С.15-16.
7. **Подвижник воскресня** // Мацько В. Злотонить. – Кам'янець-Поділ., 1994. – С.13-16.
8. **Шаля В.** Дорогами творчості Володимира Маняка // Зоря. – 2007. – 14 верес.

Овсійчук Володимир Антонович

(28.07.1924, с. Малий Скнит, Славутського району) – український мистецтвознавець, педагог, заслужений діяч мистецтв України, доктор мистецтвознавства, професор, член спеціалізованих Вчених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій, завідувач відділу мистецтвознавства Інституту народознавства НАН України, лауреат Державної премії України імені Т. Шевченка та академічної

премії імені І.Франка, член-кореспондент Академії мистецтв України. З 1944 року на фронті. У складі Першого, а згодом Четвертого Українського фронтів пройшов бойовими дорогами Західної України, Польщі (через Краків), Чехословаччини. Був поранений. Після війни – навчання у Ленінградській академії мистецтв. 1947 – студент історичного факультету Львівського університету. У Ермітажі здобуває диплом реставратора високої кваліфікації. У 1966 році захистив кандидатську дисертацію, присвячену дослідженню мистецької культури Галичини. Працює у Львівській галереї мистецтв. Працює над реставрацією Олеського замку. У 1989 році в Москві захищає докторську дисертацію на тему: «Українське мистецтво другої половини XVI — першої половини XVII ст. Гуманістичні та визвольні ідеї».

Державну премію отримав у 1994 році за монографії «Українське мистецтво другої половини XVI –

першої половини XVII ст.», «Майстри українського Бароко».

Твори

1. *Майстри українського бароко*. – К., 1991. – 400 с.
2. *Класицизм і романтизм в українському мистецтві*. – К.: Дніпро, 2001. – 444 с.
3. *Оповідь про Ікону* / В.Овсійчук, Д.Кривавич. – Львів: Ін-т народознавства НАН України, 2000. – 397 с.
4. *Сакральна тема у творчості Миколи Бідняка* // Укр. культура. – 2000. – №.1. – С.19-21.
5. *Українське мистецтво другої пол. XVI першої половини XVII століття*. – Київ: Наукова думка, 1985. – 182 с.
6. *Українське мистецтво*: в 3 т. – Львів: Світ, 2003-2005.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій України імені Т.Шевченка 1994 року*: указ Президента України від 2 берез. 1994 р. № 70/94. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.
2. *Назаренко Є.* Дослідник українського мистецтва // Проскурів. – 2000. – 13 жовт. – С.12.
3. *Назаренко Є.* Лауреат з Малого Скрита // Поділ. вісті. – 1994. – 10 берез.
4. *Овсійчук Володимир Антонович* // Мистецтво України: біограф. довід. – К., 1997. – С. 444.
5. *Овсійчук Володимир Антонович* // Українські радянські художники. – К., 1972. – С. 332.
6. *Овсійчук Володимир Антонович* // Шевченківські лауреати 1962-2001. – К., 2001. – С. 391-392.

Подольян Микола Петрович

(24.09.1923, м. Кам'янець-Подільський) – український поет, публіцист, журналіст. Член Національної спілки письменників України (з 1956), член Національної спілки журналістів України (з 1961). Першого вірша надрукував у 1940 р. у Віньковецькій районній газеті. У 1940 році закінчив середню школу у Віньківцях і вступив до Українського комуністичного інституту журналістики в Харкові, звідки добровольцем пішов на фронт. Був кулеметником. Після

тяжкого поранення в листопаді 1941 (с. Дяково на Луганщині) та виходу зі шпиталю навчався (1942—1943) на історико-філологічному факультеті Саратовського університету. Після визволення території України працював кореспондентом газети «Комсомольское знамя», секретарем Диканського районного комітету ЛКСМУ. У січні 1945 р. повернувся у Віньківці, працював відповідальним секретарем у районній газеті «Радянський патріот» (до жовтня 1946), вступив до партії. У 1946-1953 рр. працював власним кореспондентом, а з грудня 1949 року – відповідальним секретарем газети «Радянське Поділля» (Хмельницький). За направленням Хмельницького обкому партії навчався у Москві у Вищій партійній школі на відділенні журналістики (1953-1956). Після цього працював завідувачем відділу і відповідальним секретарем журналу «Радянська культура» (1956-1958), відповідальним секретарем і заступником головного редактора журналу «Україна» (1958-1969), головним редактором журналів «Соціалістична культура» (липень 1969 – липень 1972), «Україна» (липень 1972 –

грудень 1984). З лютого 1987 р. – старший викладач кафедри періодичної преси Інституту журналістики Київського університету імені Т. Шевченка. Головний редактор газети «Патріот» Інституту журналістики.

Державну премію імені Тараса Шевченка отримав у 1979 році за публіцистичні статті та памфлети у пресі 1976-78 років.

Твори

1. *Вишневий сніговій*: Поезії. – К.: Молодь, 1980.–72 с.
2. *Джерела б'ють*. – К.: Дніпро, 1976. – 223 с.
3. *Зацвіли каштани*: Поезії. – К.: Рад. письм., 1960. – 82 с.
4. *Люблю*: Поезії. – К.: Держлітвидав УРСР, 1962. – 119 с.
5. *Підвладний кінь Хмельницькому Богдану*: [Вірш] // Сто поезій ста поетів. – Хмельницький, 1992. – С. 18.
6. *Поділля моє*: [Пісня] // Рад. Поділля. – 1984. – 24 берез.
7. *Моя берізка...; Хвиля б'є в серце...; Кохання вірне не зів'яне*: [Вірші] // Рад. жінка. – 1971. – № 12. – С. 17.
8. *Подільські дороги*: [Вірш] // Вітчизна. – 1964. – №7. – С.87.

Про нього

1. **Біба П.** Миколі Подоляну – 70 // Літ. Україна. – 1993. – 21 жовт.
2. **Кожухар С.** Миколі Подоляну – 60 // Літ. Україна. – 1983. – 29 верес.
3. **Мацько В.** Гомонять в акордах почуття // Поділ. вісті. – 1993. – 25 верес.
4. **Пилявський С.** Талановитий поет і публіцист // Поділ. вісті. – 2003. – 26 верес.
5. **Подолян Микола** // Письменники Рад. України. –К., 1970. – С.347.
6. **Подолян Микола Петрович** //Шевченківські лауреати 1962-2001. – К., 2001. – С. 431-432.
7. **Подолян Микола Петрович**//Укр. письменники. – К., 1965. – С.308-309.
8. **Сваричевський А.** У сяйві щедрої любові: До 60-річчя М. Подоляна // Рад. Поділля. – 1983. – 23 верес.

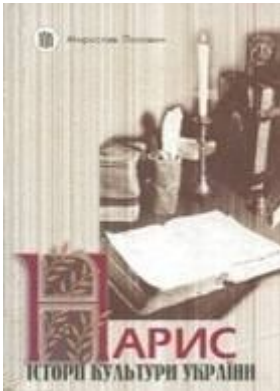
Попович Мирослав Володимирович

(12 квітня 1930, Житомир) – сучасний український філософ, доктор філософських наук, професор, академік НАНУ. Батьки були учителями мови і з 1930 року працювали в школі № 1 м. Ізяслава на Хмельниччині. В цій же школі розпочав навчання

і Мирослав. Але вибухнула війна, яка стала народною, вітчизняною. Батько пішов на фронт і загинув в бою з фашистами, захищаючи столицю України. Мати з двома малими дітьми вимушено залишилася в окупованому місті. Мирославу випало зазнати всіх жахів панування фашистського режиму на рідній землі: повсюдні каральні дії, арешти і розстріли. Мати – підпільниця, постійний страх за її долю, страх за себе і молодшого брата, дошкульний голод, нетоплене помешкання... По війні сім'я переїхала в м. Народичі, що на Житомирщині, де проживав його дід. Тут він закінчив середню школу і в 1948 році поступив на відділення логіки філософського факультету нині Київського Національного університету імені Т.Г.Шевченка. У 1953 році закінчив його і впродовж трьох років працював директором середньої школи в с. Золотий потік на Тернопільщині. У 1956 році Мирослав Попович вступає до аспірантури Інституту філософії АН України і відтоді все життя залишається його працівником. Тут він захищає кандидатську дисертацію «Ірраціоналізм у сучасній французькій філософії» (1960) і докторську дисертацію «Філософський аналіз мови науки» (1966). З 1969 року Мирослав Володимирович — завідувач

відділу логіки і методології науки, а з 2001 – директор Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України. У 1992 році Мирослав Попович обраний членом-кореспондентом, у 2003 – академіком НАН України. 15 жовтня 2009 року удостоєний звання «Почесний доктор Київського національного університету імені Тараса Шевченка».

Національну премію імені Тараса Шевченка отримав у 2001 році за книгу «Нарис історії культури України».

Література

- 1. Григорій Сковорода: філософія свободи /** М. Попович. – К.: Майстерня Білецьких, 2007. – 256 с.
- 2. Нарис історії культури України /** М.В. Попович. – 2-е вид., випр. – К.: АртЕк, 2001. – 728 с.
- 3. Національна ідея і соціальні трансформації в Україні: Моногр. /** М.В. Попович, А.М. Єрмоленко, В.Б. Фадєєв та ін. – К.: Укр. Центр духов. культури, 2005. – 328 с.
- 4. Організаційно-правове забезпечення боротьби з відмиванням доходів незаконного походження /** В.Т. Білоус, В.М. Попович, М.В. Попович; Ред.: П.В. Мельник; Держ. податк. адмін. України, Акад. держ. податк. служби України. – К., 2001. – 137 с.

5. *Поняття «дискурс» у метафоричному та логіко-лінгвістичному розумінні* / М. Попович // Філософ. думка. – 2003. – №1. – С. 27-36.

6. *Про значення наукової спадщини В.І.Вернадського* / М. Попович // Філософ. думка. – 2003. – № 4. – С. 3-14. – Бібліогр.: 5 назв.

7. *Україна: незалежність здобута і втрачена* / М. Попович // Київ. старовина. – 2001. – № 1. – С. 14-26.

8. *Що таке філософія?* / М. Попович // Філософ. думка. – 2006. – № 1. – С. 3-24.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій України імені Т.Шевченка* : указ Президента України від 5 берез. 2001 р. № 147/2001. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.

2. *Мирослав Попович* // Корреспондент. – 2006. – №32. – С.90-91.

3. *Сложинський В.* На батьківщину – через 64 роки // Поділ. вісті. – 2010. – 8 черв. – С.1.

4. *Попович Мирослав Володимирович* // Шаров І.Ф. Вчені України: 100 видатних імен. – К., 2006. – С.317-324.

Римарук Ігор Миколайович

(4.07.1958 р. с. М'якоти, Ізяславського району – 3.10.2008 р., Львів) – поет. Президент Асоціації українських письменників. Був радником міністра культури з питань книговидавництва. Закінчив факультет журналістики

Київського університету імені Т.Г.Шевченка. Працював у пресі та видавництвах. Багаторічний головний редактор журналу «Сучасність», завідувач редакції сучасної української літератури видавництва «Дніпро». Автор книг «Висока вода» (1984), «Упродовж снігопаду» (1988), «Нічні голоси» (1991), «Goldener Regen» («Золотий дощ», 1996, видавництво «Brodina», німецькою та українською мовами), «Діва Обида» (2000, 2002), «Бермудський трикутник» (2007), «Сльоза Богородиці» (2007). Упорядник антології нової української поезії «Вісімдесятники» (1990, Едмонтон). Вірші перекладалися багатьма мовами світу, друкувалися в англо-, іспано-, польсько-, російсько-, румуно-, шведсько-, німецькомовних антологіях української поезії. У поезіях Римарука відчутний перманентний протест проти

«легітимації», охрестоматійнення неомодерних способів творення, спроба революційного формотворення в межах НМ-дискурсу. Римарук — вічний і відданий неофіт модернізму, один із безперечних предтеч ПМД-80, який уособив фаховість та ерудовану інтелігентність «вісімдесятників».

Національну премію імені Тараса Шевченка одержав у 2002 році за книгу поезій «Діва Обида».

Література

1. *Висока вода*. – К.: Молодь, 1984. – 14с.
2. *Ворота; Берез високій; Три потоки місячного світла* // Антологія укр. поезії. – К., 1986. – С. 413-415.
3. *Дві присвяти: Василеві Шкляру, Ярославу Павлюкові* // Сучасність. – 2003. – № 2. – С. 66.
4. *Діва обида*. – Львів: Кальварія, 2002. – 160 с.
5. *Іде на світі божевільня, в якій мені не буде тісно?!* // Укр. мова та літ-ра. – 2002. – №33. – С.22-24.
6. *Новорічне* // Книга про матір. – К., 2003. – С.211.
7. *Опівночі пес розквітнув* // Укр. мова та літ-ра. – 1997. – №14. – С.6.
8. *Радісно й покірно серед ночі* // Сучасність. – 1998. – №11. – С.5.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій України імені Т.Шевченка*: указ Президента України від 5 берез. 2002 р. № 209/2002. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.
2. *Борисюк І.* Ініціація як модель і символ у поезії вісімдесятників // Слово і час. – 2005. – №4. – С. 26-38.
3. *Ігор Римарук* // Літ. Хмельниччина ХХ ст. – Хмельницький, 2005. – С. 562-570.
4. *Мачківський М.* З великої повені // Час. – 1996. – 26 жовт.
5. *Поетичне кредо Ігоря Римарука* // Гжимайло Ю. Не хлібом єдиним... – Хмельницький, 2004. – С.245-247.
6. *Потік слів – глибока медитація* // Мельник Я. Сила вогню і слова. – К., 1991. – С.32-97.
7. *Римарук Ігор Миколайович* // Мацько В. Літ. Поділля. – Хмельницький, 1991. – С.60.
8. *Тарасюк Г.* І заміє поруч слово – мій духівник і наглядчак // Літ. Україна. – 2002. – 14 берез.

Франчук Валерій Олександрович

(28.08.1950 р. с. Зелена Красилівського району) – художник (живописець - графік). Закінчив Київський Державний Художній Інститут (нині Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури) в 1986 році (графічний

факультет, майстерня станкової графіки). З 1986 по 1989 рр. працював у графічному цеху Київського комбінату монументального-декоративного мистецтва. З 1990 року – на творчій роботі. Проводить активну виставкову діяльність. На його рахунку сотні групових, республіканських та персональних виставок. Твори зберігаються у багатьох вітчизняних музеях України та країн світу. Про творчість художника написано 234 публікації в газетах і журналах України і світу. Своїми працями в сучасному мистецькому житті Валерій Франчук вносить яскравий самобутній вклад у зведення величного Храму духовної культури України. Його творчість наповнена любов'ю і небайдужістю до України, а полотна, позначені глибоким натхненням несуть у собі величезну енергетику добра, щирість високих почуттів, вивищують людську гідність, пробуджують у глядачів вогонь

національного буття.

Національну премію імені Тараса Шевченка отримав у 2008 році за художні полотна з циклу «Розгойдані дзвони пам'яті», які включають 73 картини.

Про нього

1. *Про присудження Державних премій України імені Т.Шевченка:* указ Президента України від від 03.03.2008 № 193/2008. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Мова укр. – Опис здійснено: 7.06.2010.

2. *Губко О.* Чаклунське сум'яття пророчих барв // Літ. Україна. – 2001. – 15 лют. – С.5.

3. *Дунай П.* Білий ангел добра // Літ. Україна. – 2008. – 21 лют. – С.8.

4. *Волга Л.* Дзвони людської пам'яті // Уряд. кур'єр. – 2008. – 2 лют. – С. 8.

5. *Гостинна Д.* І дзвони пам'яті, й живий вогонь безсмертя // Поділ. вісті. – 2006. – 29 серп.

6. *Коскін В.* Розгойдані дзвони пам'яті // Пульс. – 2006. – 16 лют.

7. *Косюк Г.* «... пензлем художника, митця водить сам Бог» // Красилів. вісн. – 2008. – 21 берез.

8. *Ламонова О.* Камерний космос Валерія Франчука // День. – 2001. – 13 верес. – С.6.

Показчик персоналій

- Бажан Микола Платонович, 7
Басистюк Ольга Іванівна, 10
Беляєв Володимир Павлович, 12
Гірник Павло Миколайович, 15
Гордієнко Кость (Костянтин) Олексійович, 17
Гронський Володимир Петрович, 20
Гуцал Віктор Омелянович, 23
Дідик Михайло Петрович, 25
Дідух Володимир Євгенович, 27
Дмитерко Любомир Дмитрович, 29
Зінкевич Василь Іванович, 31
Зноба Валентин Іванович , 33
Ігнащенко Анатолій Федорович, 35
Кацал Микола Лукич, 37
Комарницький Антон Аполлінарійович, 39
Кондратюк Микола Кіндратович, 40
Мазур Богдан Миколайович, 42
Маняк Володимир Антонович, 44
Овсійчук Володимир Антонович, 47
Подолян Микола Петрович, 49
Попович Мирослав Володимирович, 51
Римарук Ігор Миколайович, 54
Франчук Валерій Олександрович, 56

Зміст

Положення про премію.....	4
Диплом та почесний знак лауреата	6
Лауреати Національної премії України	
імені Тараса Шевченка: Хмельницька область	7
Бажан Микола Платонович	7
Басистюк Ольга Іванівна.....	10
Беляєв Володимир Павлович.....	12
Гірник Павло Миколайович.....	15
Гордієнко Кость (Костянтин) Олексійович.....	17
Гронський Володимир Петрович.....	20
Гуцал Віктор Омелянович.....	23
Дідик Михайло Петрович.....	25
Дідух Володимир Євгенович.....	27
Дмитерко Любомир Дмитрович.....	29
Зінкевич Василь Іванович.....	31
Зноба Валентин Іванович	33
Ігнащенко Анатолій Федорович.....	35
Кацал Микола Лукич.....	37
Комарницький Антон Аполлінарійович	39
Кондратюк Микола Кіндратович.....	40
Мазур Богдан Миколайович.....	42
Маняк Володимир Антонович.....	44
Овсійчук Володимир Антонович.....	47
Подолян Микола Петрович.....	49
Попович Мирослав Володимирович.....	51
Римарук Ігор Миколайович.....	54
Франчук Валерій Олександрович.....	56

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Біобібліографічне видання

**Лауреати Національної премії України
імені Тараса Шевченка:
Хмельницька область**

Відповідальна за випуск:

Синиця Н.М.

Редагування:

Синиця О.В.

Комп'ютерний набір, опрацювання:

Шейн О.М., Дорош В.Ю., Синиця О.В.

Підписано до друку 08.2010 р. Формат 60х84/16

Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Наклад 100 пр.

Віддруковано з готового оригінал-макета ФОП Заколотним М.І.

м.Хмельницький, вул.Соборна, 55. Тел.(0382)777-717

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №3770 від 28.01.2010

